

Zapomínání

Jiří Fišer

Tento příběh věnuji milým neterším ob koleno Doubravce a Báře

Vladislav bloudil neznámými ulicemi Nového Města věžského a hledal hospodu, kde by se trochu zahřál. Kamenné dláždění pokrýval bělostný prachový sníh a božohodové stánky zářily i v pozdním večeru dlouhé zimní noci. Míjel je, neboť neměl na zbytek peněz a jeho poslání ho zavádělo spíše do putyk nevalné pověsti. Proto brzy zabočil do jedné z postranních uliček. Rozzářenou atmosféru předsvátečních nákupů nahradil boj o holý život v mrazu a temnotě, kterou se marně snažily zahnat dýmající louče umístěné na křižovatkách. Občas narážel na ležící těla, z nichž polovina se pokusila vyžebrať nějaké jídlo či měďáky, třetina zamumlala něco sprostého a zbývající dvě vůbec nereagovala.

Na první hospodu narazil po necelém honu na rohu uličky a náměstí, které podle zápachu sloužilo jako koňský trh. Vývěsní štít nenašel, ale hluk a typický hospodský odér mluvily jasně.

V nálevně sedělo pár omšelých štamgastů a jeden voják nejspíše svobodník. Od štamgastů se odlišoval jen o něco lepšími a čistšími škorněmi, čepicí s zeleným pérem a především mečem s ohmataným jílcem u pasu.

„Pivo!“ poručil si Vladislav a na pult hodil dva týnské měďáky. Sedl si naproti vojákovu a opatrně si ho prohlížel. Ušmudlaný svobodník byl menší ale podsaditý s neupravenou bradkou a zplihlými slámovými vlasy. Tvář mu prozatím nezdobila žádná jizva; levé ucho, nad koženým límcem, se však zdálo trochu znetvořené.

Kulhající hospodský přinesl v hliněném korbílku pivo a Vladislav se opatrně napil. Byl připraven na všelicos, přesto se mu nepodařilo zakrýt nepříjemné překvapení.

„Co na mě vejráš jak rozšláplá žába?“ zeptal se ho voják a ve tváři se mu objevil úsměšek.

„Chutná to jak koňský chcanky.“

„Cos čekal u Vojebanýho mezka?“

„Neznám to tady. Do tohodle pajzlu sem zabloudil jen úplnou náhodou... nešťastnou náhodou.“

„Milivoji, tenhle prostořekej cizinec říká, že ten tvůj slavnej rodinnej podnik je jen ubohej pajzl.“

„Vyhod' ho, Všebore!“

„Rozkaz, pane desátníku. Otevři mi vrata na dvorek, ať má pan kritik měkký přistání. Doufám, žes tu žumpu nevybral.“

„Půjdu sám. Ale předním vchodem. A pak podojím svýho valacha, aby sem si spravil chuť.“

„Má břitkej smysl pro humor, desátníku.“

„Tak ho předtím nakopej do koulí. To je na břitkej humor ta nejlepší medicína.“

„Mám břitkej i meč.“

„Tak ho vyzkoušíme. Do střehu, břitkej cizince!“ Voják nelenil, vyskočil na nohy a tasil svůj meč.

Vladislav si všiml, že meč je dobře udržovaný a především opotřebovaný. I on tasil a úkrokem se vyhnul jednoduché fintě. Chvilí se pasivně bránil, aby poznal svého nepřítele, a pak náhle změnil rytmus kroků. Zaútočil na pravý nechráněný bok, ale voják byl mrštný, vyhnul se bodnutí do slabin, levicí uchopil korbel a jeho nechutný obsah vchrstl Vladislavovi do obličeje.

„Nedělej mi tu bordel. Kdo to má potom uklízet.“

Vladislav se stačil přikřčit a zároveň mečem vykryt zákeřný úder vedený na břicho.

„Ty brdó!“ obdivně vydechl voják. Další Vladislavův útok už nevykryl. Špička meče mu lehce prosekla tvář a bylo zřejmé, že, přežije-li, získá svou první jizvu.

„Pomož mi, Milivoji.“

„Co sis upek', to si sněz. A hlavně mi to tu nezaser krví – svojí krví.“

Vladislav nechtěl vojáka zabít ani těžce zranit, a tak ve střehu vyčkával.

Voják se lehce dotkl zraněné líce a zadíval se na vazkou červeň na prstech. „Vzdávám se, pane! Omlouvám se vám.“

„Správně je »pane rytíři«, knechte. A omluva nestačí.“

„Nic jinýho nemám, pane rytíři.“

„Zasuň meč a přemýšlej. A rychle.“

Voják zasunul meč do dřevěné pochvy s vypáleným monogramem **TK** a zdálo se, že skutečně začíná využívat mozek. „A co pozvání na holbičku piva?“ Hned vzápětí – po bleskurychlém odezření výrazu Vladislavovy tváře – dodal: „Nemyslím ten patok. Milivoj má ve sklepe i dobrej ležák.“

Vladislav přikývl a i on skryl svou čepel.

„Milivoji, přines nám ten ležák, co máš pro svý kamarády.“

„Pro svý solventní kamarády. Dlužíš mi už za celej tejden.“

„Napiš mi to na futro. Zejtra mám žold a budu mít slušný provize.“

Hospodský předvedl dokonalý se vším smířený povzdech, ale nakonec přinesl dvě malé holby.

Vladislav si nebyl jist, zda za tím stojí pořádkumilovnost nebo kamarádství. Zatím to ale neřešil a ochutnal piva.

„Je dobrý?“ zeptal se voják.

„Není špatný.“

„Jak ste se tu octnul, pane?“

„Hledám pořádnou práci.“

„S tím, co ste tady předved', vás vezmou i do městský gardy.“

„Pořádně placenou práci. Při který bysem se moc nenadřel.“

Voják si přihnul ze své holby a otřel pěnu z bradky. „Znám lidi, který by vám mohli něco takovýho nabídnout.“

„A kde je najdu?“

„Zastavte se zítra ráno u brány Novýho doku. To je ten na jižním konci nábřeží. Stačí se zeptat na mě.“

„Na Všeбора?“

„Říkaj mi tam Majzlík. A jak říkaj vám?“

„Rytíř Kladivo.“

„Majzlík a Kladivo. To si budem rozumět,“ rozesmál se voják.

— *Si příliš malá ryba, Majzlíku. Ale možná mě dovedeš k těm, co zajímaj mýho vévodu.*

Slunce právě vycházelo zpoza příkrovu nízkých mraků, když došel k bráně. Přes noc přišla obleva a sních se proměnil v břechku.

Brána bylo ovšem značně nadnesené označení. Ve skutečnosti to byl otvor v ohradní zdi s dřevěnými vraty. Ty byly otevřené a za nimi byla malá strážnice, v níž se nudil jediný strážce.

„Hledám svobodníka Majzlíka,“ obrátil se na něho Vladislav a nabídl mu půl zlámané grešle.

Strážce si ji vzal, strčil do kapsy, a pak ukázal na patrovou budovu stojící u přístaviště. „Majzlík je někde venku, ale čeká vás tam seržant Rastibor.“

Vladislav mu poděkoval druhou polovinou grešle a vydal se k budově. Na boku nehezkého stavení si povšiml nápisu »⌊└┐...«. Zbytek byl skryt za trupem bachraté lodě. Cestou po nábřeží kanálu se mu pomalu odhalovala vybledlá oválná

freska. Byl na ní znázorněn mladistvý osvalený hrdina s přerostlým hromomlatem v pravici a připitoměle zarputilým nicméně trochu nešťastným výrazem ve tváři: »...<vN >LΛ NΛ>N <<.

— *Náš štít? Proti komu? Proti obchodníkům, který svý v potu tváře vydělaný peníze odevzdávaj jako výpalný. Proti ženám a dětem těch nešťastníků, který zemřeli jen proto, že se přichomejtli k nějaký jejich trestný akci. Může vůbec stát náš Otec Perun na straně takovejch lidí?*

Na filozofické úvahy tohoto druhu mu však nezbýval čas. Na druhé straně stavení našel vchod a v něm svobodníka, který se snažil nazout si vestoje holínku a zároveň neskončit na zadku.

— *Takovej „zarputile nešťastnej“ výraz sem už někde viděl. A není to ani minuta.*

Svobodník ho nasměroval do poschodí, kde našel seržanta v rotní kanceláři. Seděl za stolem a z nudy házel dýkou na terč připevněný na zdi. Měl výstavní seržantský knírek v barvě vlčího ohonu, pěstěnou bradku a strohou tvář bez stopy emocí. „Vy ste ten rytíř Kladivo? Seržant?“ zeptal se, když se po nepřilíš povedeném hodů uráčil věnovat příchozímu. „Majzlík mi o vás ráno řek.“

„Sem Kladivo, pa'ě, sem dědičnej rytíř a byl sem desátníkem v trojzemský stálý domobraně. Ale teď hledám novou perspektivu.“

„Proč ste odtamtud zdrh'?“

„Nejlíp by se řeklo, že sem byl příliš iniciativní, pa'ě. Zmlátil sem člověka, kterej už mezitím zaplatil výpalný. A mně to nikdo neřek'.“

„Nejste na desátníka příliš mladej?“

„Můj fotr měl dobrý konexe, pa'ě. Znal starostu a ten mu byl zavázanej.“

„Takže protekční parchant?“

„Možná tak před pěti lety, pane. Teď už by si mi to nikdo nedovolil říct. Ani moji chlapi, ani páni radní. Jinak by hledali svý zuby na dlažbě.“

„Ale stejně si s váma páni radní nakonec vytřeli prdel.“

„Odešel sem sám, pa'ě. Proč se hádat a riskovat šatlavu. Navíc žold byl ubohej a nikde žádná zábava.“

„Vy tam v tom zapadákově nemáte komedianty ani děvky?“

Vladislav levicí lehce poklepal jílec svého meče. „Potrpím si na jinou zábavu, jesli mi rozumíte, pa'ě“

„Tady si takový zábavy užijete. Jen si vás musíme prověřit.“

„Nejdřív mi řekněte, kolik tady koštuje žold. Zvažuju i jiný nabídky, pa'e.“

„Pokud vás vezmem jako desátníka, tak dvanáct grošů tejdně a ještě máte určitej podíl na zisku.“

„Dvanáct grošíků není nic moc, pa'e.“

„Ta provize vám to vynahradí. Jen musíte bejt dost iniciativní. Samozřejmě jen v mezích mejch rozkazů.“

„Rozumím, pa'e seržante. A sem připravenej na to prověření.“

Prověrka byla tvrdá. Nejdříve ho dva desátníci honili po cvičáku, pak naopak on honil svobodníky a nováčky. Vyzkoušeli, jak mu to jde s mečem a dýkou, a když byli spokojeni, tak ho poslali na pěstní souboj s místním lamželezem. Proti půl druhá centýřovému chlapovi s levým hákem, jenž by prorazil i cihlovou zeď, neměl žádnou šanci, ale na nohou vydržel celé tři minuty, což byl, jak se později dozvěděl, rekord za poslední dlouhá léta.

Ověřovali i jeho teoretické znalosti, v nichž se Vladislav, po zralé úvaze, rozhodl nevyniknout. Nepřiznal, že umí číst i psát, ale prokázal, že má určité taktické zkušenosti a umí jen s pár chybami počítat do tisíce.

Nakonec ho přivedli k úředníkovi, který se ho vyptával na jeho minulost. Zopakoval svůj krycí příběh a jakoby náhodou zmínil i pár dalších detailů. Všechny byly pravdivé, ale týkaly se jiné osoby. Opravdu existoval desátník, který uprchl z Hornojezeří po tom, co se znelíbil svým spolupachatelům, ale už po

týdnu ho zatkla městská stráž v Týně. Vévoda ho dal vyslechnout, ale rozhodl se, že s čistkou v městské radě posečká a získané informace využije hned nadvakrát. Bylo zde sice několik možností, jak by mohli jeho falešnou identitu rozkrýt, ale vévoda Vladislavovi vysvětlil, že jsou tak málo pravděpodobné, že si s tím nemusí lámat hlavu. Vladislav si s tím hlavu sice lámal, ale rozhodl se, že to pro svého vévodu udělá, neboť byl přesvědčen, že cíle celé mise jsou v zásadě bohulibé a vpsledku věřil, že se nebude muset stydět ani za prostředky, které při tom použije.

— *Lež, jejímž cílem je rozkrýt větší a mnohem nebezpečnější lež, je ospravedlnitelná,* opakoval si v duchu, když odříkával podvrženou historii svého života.

Po necelém týdnu se dozvěděl, že prověrkou prošel a byl jmenován desátníkem soukromé armády nejbohatšího obchodníka Mořské Věže, mocného pana senátora Branimíra. Namísto slušivého stejnokroje temně vínové barvy s koženým límcem, kterou nosili Branimírovi oficiři, však dostal jen obnošený služební plášť a ošumělé hodnostní pero. Bylo spíše šedivé než vínově rudé a na čapce vyhlíželo jako ubohý kenotaf oškubané slepice.

Bílý týden sečence přinesl kruté mrazy. Led sevřel ústí Velké řeky a odřízl většinu přístavišť od volného moře. Ovlivnil i Vladislavovu výzvědnou misi. Většinu času byl nucen trávit v kasárnách, pročež se nepřiblížil k žádné dostatečně významné osobě ani nezavítal do Branimírova sídla. Pár informací získal

od vojáků a nižších důstojníků, ale ty by stěží obstály i u čestného soudu. To, že Branimír využívá své malé armády k vydírání a organizování černého obchodu, tušil kdekdo, ale nikdo mu to nemohl dokázat.

Novinkou tak pro něj byly jen takzvané patriotické tábory, které Branimír organizoval pro chudé chlapce a sirotky. Oficiálně jim poskytl přístřeší a teplé jídlo spolu se vzděláním a vlasteneckou výchovou; ve skutečnosti vychovával nové členy pouličního gangu, který pro Branimíra vykonával nejšpinavější práci. I v tomto případě by stálo slovo vyzvědače a cizího vojáka proti slovu jednoho z nejmocnějších mužů města. Přesto o této skutečnosti informoval vévodu v dopise, který předal své spojce – košíkářce sídlící nedaleko Týnské brány.

V bílý pátek se vyjasnilo a tak po poledni vyhnal své muže na cvičiště a dával jim pořádně do těla. Nerad si připouštěl, že za tím stojí chladná úvaha, že si tím udělá oko u seržanta. Když se západem slunce končili, prohlásil jeden ze svobodníků, že vycedili všechen pot a krev a na slzy jim už nezbylo sil.

To vše si ale Vladislav dokázal před svým svědomím obhájit. Horší to bylo s výchovou lotrovského dorostu, na níž se byl nucen podílet i on. Ten večer je dvě hodiny cvičil v boji se skrytou dýkou či jiným bodným předmětem. Vracel se až za mrazivé noci a svědomí mu předkládalo nepříjemný účet. Chvilí postál na břehu zmrzlého přístavu, jež zněl hlubokými tóny ledového zvonu a rezonovala tak s Vladislavovou zádumčivostí. Brzy mu však mráz pronikl pod těžký služební plášť a

on se vydal ke svému dočasnému domovu, kde ho čekali dva noví přátelé.

Toho prvního potkal už přede dveřmi. Radostně ho vítal a skákaje do vzduchu a otáčeje se v malých i velkých kruzích divoce vířil prachový sněh.

„Nazdar, Mildo,“ přivítal ho Vladislav a sklonil se, aby rozradostněného psa pohladil. Ten si přikrčil a roztáhl přední tlapky a čekal, co jeho pán udělá.

„Pojď do tepla,“ navrhl a pootevřel dveře. Pes se prodral do předsíně, kde už ho čekal kamarád, kterého sdílel se svým pánem.

„Konečně jdeš, Kladivo,“ prohlásil Majzlík. „Nemoh’ se tě dočkat. Musel sem ho pustit ven, aby tě moh’ přivítat.“

„Nemáš náhodou nějakej horkej čaj, Majzlíku. Venku je pořádná kosa.“

„Náhodou mám. Dej mi beranici a plášť, dám je vysušit a pak ti přinesu ten čaj.“

Vladislav mu podal čepici i plášť a znovu pohladil psa. Až pak se vydal po schodech do své desátnické komůrky v podkroví. Cestou potkal několik vojáků, kteří kromě salutování nezapomněli pozdravit i Milouše.

— *I v pekle může člověk najít přátele. A já sem je našel.*

S Majzlíkem se sprátelil už během prvních dnů v novém působišti. Teď už sice bodrého svobodníka na nic nepotřeboval, ale přesto nemohl zklamat jeho upřímnou snahu stát se přítelem. Všebor mu připomínal Václava, jak svou otevřeností a veselostí, tak i zbrklými rozhodnutími. Bohové mu sice nadělili o něco méně inteligence, ale o to více empatie.

Druhého kamaráda mu obstarali jeho muži, kteří ho našli na jedné z lodí, na níž prováděli »inspekci«. Byl vyhublý, špinavý a apatický. Přinesli mu ho v náručí s prosbou, zda by se o toho »ubohého pejska« nepostaral. Vladislav nikdy nezjistil, proč přišli právě k němu, ačkoliv ho neznali a nemohli vědět, jaký má vztah ke zvířatům. Nechtěl se vyptávat a oni mu to nikdy neřekli. Navíc netušil, proč je neodmítl, ačkoliv věděl, že jeho poslání bude trvat nejméně pár týdnů.

Kamrlík, který mu jako poddůstojníkovi přidělili, byl malý, ale měl v něm soukromí a především teplo sálající ze zděného komína, jenž odváděl kouř z kamen v jedné z ubikací mužstva. U komína ležel na zemi starý přehoz, na němž se Milouš hned po příchodu natáhl. Vladislav si povšiml, že k ní navíc přibýly i vyprané hace a čepice nějakého nepozorného vojáka.

— *Dnes bylo velký prádlo a Milouš opět úřadoval. Musím zítra najít nešťastný majitele.*

Kromě komínu a psího pelechu, tam bylo ještě malé blanou kryté okénko s výhledem na Věž, hřebík na pověšení uniformy, truhla, na níž se dalo sedět, polička a rozvrzané lůžko s vlněnou přikrývkou. Okénkem proudilo žlutavé světlo Věže, které dokázalo nahradit voskovou svíčku, a na poličce našel hliněný talířek s krajícem žitného chleba a kouskem uleželého sýra.

Vysvlékl si kabátec, na komíně trochu rozehřál zkřehlé prsty, sedl si na kraj lůžka a pustil se do chleba, k němuž občas přikousl kousek sýra. Nejedl už od oběda a údery zvonu první hlídky městem zazněly už před drahnou chvílí.

Ze zdola zazněl téměř chlapecký hlas zpívající píseň.

Kupuj, nedbej drahoty;

dnes já, zítra dlužíš ty.

Hoduj, nemař minuty;

dnes já, zítra bav se ty.

Miluj, líbej dívčí rty;

dnes já, zítra možná ty.

Bojuj, nešetř života;

dnes já, zítra zemřeš ty!

Vladislav tu píseň slyšel poprvé. Poznal i vojáka, který ji zpíval. Vojín Velerad nechodil do hospod, žold šetřil pro své staré rodiče a ženy pravděpodobně vídal jen z bezpečného povzdálí. Takže se ho z celé písně mohlo, bohužel, týkat jen poslední dvojverší. — *A já na tom nejsem o moc líp*, uvědomil si hořce šťastně ženatý spořádaně žijící vévodův pobočník.

Majzlík dorazil s čajem, až když byl za půlkou krajíce. Přinesl ho ve velkém černém krajáci s dvourohým uchem. Z čaje stoupala pára a voněl mátou.

Vladislav odložil talíř a převzal hrnek. Dozahřál si prsty a pak se opatrně napil horkého nápoje.

„Kdes sehnal med?“ zeptal se Majzlíka, který mezitím usedl na truhlu.

„Dneska sme dobejvali pohledávku u jednoho pekaře. Snažil se nás obměkčit medem.“

— *Stejně je neobměkčil; vzali med a ještě pořádný výpalný. A nejspíš dostal pořádnou výprask, a to měl ještě štěstí.*

„Měls vidět, jak řval, když sme mu vypláceli pětadvacet za to měsíční prodlení.“

Vladislav nechápal, jak se takový, v jádru dobrosrdečný člověk, může zúčastňovat podobných věcí a ještě o tom mluvit, jakoby se jednalo o nejpřirozenější věc na světě.

„Zažils dneska ještě něco zajímavýho?“

„Ne. A ty?“

„Já taky ne. Odpoledne sem cvičil svý muže a večer ty děti z tábora.“

„Tak to ti nezávidím. Ty fakany nikdo nechce. Dělej tu jen bordel. Troufaj si i na slušný lidi.“

Vladislav už zjistil, že za „slušný lidi“ se tady označují všichni, kteří pracují pro Branimíra, ať už to byli vojáci či civilisti.

„Před měsícem napadli i Krasomila.“

„Krasomil? Toho neznám.“

„Je to hlavní účetní pana Branimíra. Všichni mu tady říkaj Cifršpión.“

Vladislav si to jméno přidal do pomalu rostoucího seznamu potenciálních objektů zájmu.

„Myslím, že už sem ho tady viděl. Takovej malej a zženstilej.“

„Tak to nejspíš byl hrobník. Často ho tady vídáme, neboť pán slíbil, že každěj slušnej maník, kterej zemře v jeho službách, dostane dubovou rakev a vlastní místo na městským krchově. Krasomil je chlap jako hora. Však taky z toho kluka, co ho napad', málem vytrískal duši. Museli ho křísit.“

Vladislav dojedl chleba a zapil ho zbytkem čaje, který už stačil trochu zchladnout.

„Chutnalo ti?“ zeptal se Majzlík a převzal talíř i s hrnkem.

„Čaj byl jako vždy skvělej a lepší sýr sem neměl, nepamatuju. Dneska se už natáhnu, sem utahanej jako pes. A ráno brzo vstávám.“

Majzlík pohlédl na Milouše, který vyřčené rčení dokonale ilustroval, a přikývl. „Nepotřebuješ ještě něco?“

„Ne, děkuju, kamaráde.“ Lhal. Postrádal toho hodně. Nic z toho mu ale Majzlík nemohl obstarat. Vše se totiž nacházelo desítky mil daleko, pod střechou jednoho domu v Hradci, ne-daleko Ostroměřské brány.

Ráno ho probudili včasně. Opláchl se a seběhl do kantýny, která voněla opečenou slaninou. Vzal si dva plátky, krajíc opečeného chleba a sedl si k prázdnému stolu v oficírském koutku. Starý jednoruký svobodník mu přinesl konvici s horkým šíp-kovým čajem.

Dojídal, když do kantýny přišel seržant Rastibor. Za těch pár týdnů od okamžiku, kdy spolu vedli první rozhovor, ho Vladislav trochu poznal. Byl to tvrdý muž, který žil jen pro své povolání a od svých mužů očekával přesné plnění rozkazů; měl však i kladné stránky. Byl chytrý a svou chytrost využíval ve prospěch svých podřízených, k nimž byl spravedlivý.

I on si vzal jen dva plátky, byť měl nárok na čtyři, a sedl si na-proti Vladislavovi. „Dnes sis přivstal, desátníku. Ranní ptáče dál doskáče, ale dřív chcípne.“

„Nečekám, že chcípnu stářím, pa'e.“

„Možná je to tak lepší. Proč čekat, když dubová rakev nabízí větší pohodlí než tvrdej kavalec.“

Asketický Rastibor dokázal být občas i sarkastický.

— *Možná, že by z nás někdy mohli bejt i přátelé. Tak dlouho tady ale nevydržím.*

„Dneska máš službu ve strážnici.“ Nebyla to otázka. Vladislav dobře věděl, že tu službu mu zařídil seržant a tak bude celé dopoledne v teple.

„Čtvrtá hlídka² začíná až za hodinu,“ pokračoval seržant hledě na vodní hodiny v rohu místnosti, v nichž zbývala sotva třetinka vody. „Neudělal by sis čas na malou pochůzku? Potřebuju něco poslat panu účetnímu Krasomilovi. Víš, kde ho najdeš?“ Vladislav se snažil tvářit, že ho to příliš nezajímá. „Nevím. Účetní o třetí noční?“

„Pracuje celou noc a pak spí dopoledne. Prej má v noci větší klid.“ Seržantův výraz vyjadřoval nesouhlas s tímhle životní stylem. „Pracuje v Tvrzi. Musíš tam ale zadním vchodem. Řekneš tam, že jdeš za Krasomilem podle mého rozkazu a oni tě k němu doprovodí.“

2 Ranní (čtvrtá) hlídka začínala devět hodin po soumraku a trvala tři hodiny. V druhém (bílém) týdnu sečence, jenž odpovídá konci našeho ledna, to přibližně odpovídá naší třetí hodině po půlnoci.

„Tak jo, seržante. Udělám to pro vás.“

Seržant se zatvářil o něco méně komisně a z kapsy vytáhl svitek. „Dávej na to pozor. Jsou tam rozepsaný prémie. I na tebe sem myslel, Kladivo, ačkoliv si nebyl v žádný ostrý akci.“

Vladislav vstal, převzal svitek a zastrčil si ho za opasek. „Děkuju, pane.“

Vrátil se do svého pokojíčku a papír rozvinul. Ve světle Věže byl jen špatně čitelný. Vladislav nebyl dobrý čtenář, nakonec ale našel své jméno na konci seznamu. Rastibor mu připsal osm grošů a Vladislav se neubráníl pocitu studu, že si důvěru svého nadřízeného nezaslouží. Netrval ale dlouho, protože se musel soustředit na oblékání. Tentokrát si vzal i neforemnou kápi, kterou mu sehnal Majzlík, a do vysokých bot zastrkal trochu slámy.

Milouš celou dobu ležel ve svém pelechu a když Vladislav odcházel, otevřel jen jedno oko a pak se slastně stulil do klubíčka. Vladislav mu dal za pravdu ihned, jak vyšel ven. Mráz příliš nepolevil a přidal se i silný vítr, který rychle pronikl skrze všechny vrstvy oblečení a nepříjemně zastudil. Pokusil se víc zachumlat do pláště, ale příliš to nepomohlo. Přidal tedy do kroku.

Nejdříve obešel skladiště a došel na nábřeží. Zde však poprvé zatočil vlevo a zamířil do velké budovy, které všichni říkali Tvrz. Ve skutečnosti to však byl spíše malý městský hradní palác, s mnoha ozdobnými věžicemi, z nichž nejvyšší nesla osobní Branimírův praporec, masívními zdmi a vznosným kamenným portálem ve fasádě obrácené k městu. Na straně

Nového doku byla ale jen malá fortna sevřená dvěma nezdobenými půlkruhovými baštami.

Ve fortně řekl své jméno a heslo svého oddílu, ke komu jde a za jakým účelem. Po chvíli ho pustili dovnitř a jeden ze strážných se stal jeho průvodcem. V zadní části přízemí byla kasárna osobní gardy; oni však rychle vystoupali po schodišti do prvního patra, kde sídlili úředníci. Na konci dlouhé chodby přišli k masivním dveřím, které strážil další voják. Ten jim otevřel a oni vstoupili do velké místnosti plné skříní a stolů, které se prohýbaly pod tíhou listin. Všude také stály vysoké svícny s mnoha svíčkami, z nichž ale hořelo jen pár.

U stolu pod vysokým oknem s výhledem na záliv a Věž seděl mohutný muž. Dlouho si jich nevšímal a něco psal. Až když papír vyplnil písmenky a ciframi, vzhlédl.

„Co potřebujete, desátníku?“

„Přináším nějakou listinu od seržanta Rastibora, pane.“

„Neznám vás. Jste nový?“

„Ano, pane. Přijali mě před neceléjma třema tejdnama.“

„Takže to musíte být ten desátník z Trojzemí, o kterém se pochvalně zmínil pan seržant Rastibor.“

„Nevím, pane. Mně nic takového neřek.“

„Samozřejmě. Asi jsem vám to neměl říkat. Musíte na to zapomenout, desátníku.“

„Provedu, pane.“

Krasomil chvíli něco hledal mezi papíry, a když našel malý měšec, odsypal z něj tři groše. „Tady máte něco od cesty, aby vám

to zapomínání šlo líp.“ Pak se obrátil ke strážnému: „Znáte tady nějakou hospodu, kde mají dobrou kořalku, svobodníku?“

„U Černý kočky maj ucházející jeřabinku.“

„Tak se tam desátníku zastavte a vypalte si hrdlo.“

Vladislav převzal peníze a zasalutoval. „Děkuju, pane.“

„Tak a teď mi dejte tu listinu.“

Vladislav vytáhl listinu od opasku a předal ji vysokému zarostlému muži, jenž ji rozvinul a zběžně přehlédl.

„Počkejte ještě, desátníku. Mám tady něco připraveno pro vašeho seržanta.“ Účetní se vydal do vedlejší místnosti, která byla špatně osvětlená, ale i z úzké tmavé výseče viditelné otevřenými dveřmi, bylo zřejmé, že je rozlehlá a vyplněná labyrintem masivních skříní s miriádou poliček nesoucích nespočet lejster, mezi nimiž tu a tam přežívaly nepatrné kapsy zatuhlého vzduchu.

Krasomil zmizel v labyrintu a jeho kroky tlumené nezměrnými vrstvami kancelářského papíru se vzdalovaly. Pak ztichly, na-

hradilo je zvláštní skřípění a ozval se našťvaný hlas: „Do prdele! Nejde to otevřít. Pojdte mi někdo pomoci!“ Strážný odpěchal drtě mezi zuby nadávky, z nichž Vladislav rozpoznal jen jedinou: „... ten nemožnej fachidiot...“.

Vladislav na chvíli osaměl a rozhlédl se po místnosti. — *Příležitost dělá špeha. Jak ale v tomhle bordelu najdu něco opravdu zajímavýho?*

Kolem se vršily celé stohy lejster a času nebylo nazbyt. Obrátil se k jednomu stolku, který nebyl tak na ráně, ale zároveň vypadal trochu uklizenější. Vzal z něj dva menší papíry, rychle je svinul a skryl za opaskem. Pak si ještě všiml osmerkové listiny v jedné z mnoha přihrádek dlouhého kabinetu, který měl po levici. Uchopil ji, ale kroky mu prozradili, že už nemá mnoho času. Spěšně ji zmačkal a zasunul do holínky.

Jen co se znovu napřímil, se ve dveřích objevil Krasomil a v ruce nesl malý svítek. „Omlouvám se, desátníku. Ale nakonec jsme to tady se svobodníkem vydolovali. Dejte to vašemu seržantovi.“

„Dám, pane. Ale teď mám strážní službu. Budu mu to moct předat až před obědem.“

„Nespěchá to, desátníku. Ale upozorňuju vás, že pokud na to zapomenete, tak vás čeká nejmíň tucet ran bičem. Pan seržant nemá rád zapomnětlivé podřízené.“ Krasomil se zahleděl z okna na zářící Věž a přidal další radu. „Pokud tady chcete přežít, mladý muži, pak musíte dobře vědět, na co zapomenout a co naopak nikdy neopomenout.“

Vladislav neopomenul ještě před obědem odevzdat malý svitek, ale hned po jídle se vydal do města. Nezamířil přirozeně k Černé kočce, ale k agentce-košíkářce. Nenápadně vstoupil do jejího krámků a na malém dvorku si prohlédl ukořistěné listiny. První dvě obsahovaly soupis nějakého zboží s částkami nepřesahujícími desítky grošů. Pomačkaný dokument byl psán nějakým podivným jazykem, číslice však byly statisícové a tři dokonce v ještě vyšších řádech, které už Vladislav neovládal.

— *Nic moc, za všechno to úsilí a hlavně nebezpečí. Tohle Branimíra za mříže asi nedostane*, pomyslel si, ale všechny tři pečlivě zapečetil a předal košíkářce. Poté se zamyslel, zda by už neměl svou misi ukončit, ale když se mu v hlavě promítl živý obraz, v němž mu vévoda poklepává na rameno a říká: „Není to špatný, Vladislave, ale moh' si vzít něco užitečnějšího než nákupní seznam Branimírovi milenky a chorobnej výplod nějakého šíleného cifršpiona!“, bylo rozhodnuto. Za šestý díl jednoho z grošů od Krasomíra si v pekárně Pod Příjinou rozkoší koupil tři věžské perníčky, aby si zlepšil náladu, a vydal se zpět k Novému doku. Perníky plněné meruňkovou marmeládou snědl už cestou.

Kousek od brány doku potkal Majzlíka. Mířil rychlým krokem někam pryč a Vladislava si všiml, až když do něj narazil. Jakmile vzhlédl a spatřil desátníkovu tvář, zesinal.

„Co se děje, kamaráde?“ zeptal se ho Vladislav.

„Zmiz! Rychle zdrhej!“ prodralo se z Majzlíkových sevřených úst. Pak se otočil a utíkal, jakoby potkal někoho nakaženého dýmějovým morem.

Vladislav se řídil kamarádovou radou. Nechtěl ale utíkat, aby zbytečně nezpůsobil veřejné pozdvižení. Majzlík nějakým záhadným způsobem zmizel s očí a on zamířil do široké ulice vedoucí do středu města.

Po necelém půlhonu minul prastarý Lugův chrám, v němž venetský král Ventslav III slavnostně uzavřel mír s vládci města a zpečetil smlouvu, jež už přes osm set let určovala nelehké soužití Mořské Věže a venetských zemí. Vladislav to nevěděl a neměl ani čas obdivovat architekturu prostého průčelí se čtveřicí masivních raně prytanských sloupů. Azyl, o kterém pár vteřin uvažoval, zavrhl s myšlenkou na všechny ty poklady, které Branimír podle lidového podání vlastnil.

Jen pár sáhů za průčelím ho předběhlo něco bílého a chlupatého. — *Milda!* Pár okamžiků pocítil radost, neboť ho neopustili všichni zdejší přátelé, pak si ale uvědomil, že je tu ještě jedna, mnohem nepříjemnější, možnost. — *Co když ho poslali po mý stopě?* Rozběhl se. Milda ho nadšeně následoval. Konečně našel někoho, kdo si s ním hrál na honěnou.

Ulice, po níž běžel, byla dlouhá a přímá, a tak se Vladislav rozhodl zmizet v nejbližší postranní uličce. Když do ní zahýbal, ohlédl se a spatřil skupinu vojáků na konci ulice. Nebyli na koních, ale zjevně ho viděli a poznali.

V úzké uličce se pokusil zrychlit, ale bylo to marné; zradila ho nepřejícná městská topografie. Ulička se stočila proti směru jeho útěku a nakonec se poslušně vrátila k hlavní ulici. Do poslední chvíle doufal, že se objeví nějaká odbočka, plot či nižší zídka, ale uličku vroubila jen nepřerušovaná ohradní zeď chrá-

mové zahrady a vysoké domy s masivními okenicemi a dobře zajištěnými vchody.

Milouš vyběhl na hlavní ulici, ale hned se vrátil. Následoval ho tucet vojáků pod vedením seržanta Rastibora. Meče prozatím neměli tasené, ale jejich oči říkaly, že nebudou mít skrupule je použít.

Vladislav stanul a odhodil opasek s mečem. Vojáci ho obestoupili a seržant vydal rozkaz prohledat ho. Nebránil se, ačkoliv nebyli příliš jemní.

„Zklamal si mě, Kladivo,“ řekl Rastibor, když skončili. „Ne proto, že si nejspíš špicl a vyzvědač, protože každé z nás někomu slouží, ale proto, že si tak blbej, že kradeš papíry Krasomilovi, kterej je známej tím, že si na zlomky palce přesně pamatuje, kde odložil každé papír, co měl kdy v ruce.“

Milouš mezitím skákal radostně kolem, nadšen tou novou a zajímavou hrou na četníky a zloděje, kterou provozovali noví kamarádi s jeho pánem.

Jeden ze svobodníků, bez čepice a možná i bez vypraných hací, to nevydržel a zeptal se: „Nemáme toho psa zabít, pane?“

„Ne, Bořislave. Ani toho čtyřnohýho ani toho dvounohýho. Čtyřnohej nám pomoh' a dvounohýho musíme hochům z direkce předat živýho.“ Při poslední větě se podíval Vladislavovi přímo do očí a v těch jeho byl smutek.

Hoši z direkce si s ním celé odpoledne povídali a Vladislav musel přiznat, že svou práci umějí víc než dobře. Málem z něj vymlátili všechno, co kdy věděl, včetně toho, kdo ho poslal a proč. Dokonce z něho dostali i ty tři perníčky a to horem.

Teď ležel celý zkrvavený na chladné podlaze vězeňské cely někde ve sklepeních Tvrze, nepříjemně překvapený tím, že i v takovém stavu ještě žije. Hoši s tím evidentně měli už své zkušenosti, neboť mu slíbili, že se s ním ještě setkají a tentokrát bude mluvit hlavně on.

Dávali si na čas, neboť dny odměřované cinkáním vězeňské misky se šlichtou ubíhaly a on stále čekal. Bylo mu už lépe, bolesti ustupovaly, mohl si sednout a schoulit se, aby mu nebyla tak strašná zima, a mohl dokonce přemýšlet o něčem jiném než o podivných zdrojích a projevech bolesti.

— *Posral sem to. Celý sem to strašně posral.*

V polospánku ho pronásledovaly živé sny s Přibyslavou, v níž mu ukazovala jejich malého Soběslávka a také svůj život, v němž nosila dalšího potomka. Po takových snech se navzdory vlhké zimě probouzel zbrocený potem.

Změna nastala až osmý den. Otevřely se dveře jeho cely a vytáhli ho ven, kde mu na nohy připevnili těžké okovy. Poté ho tři statní vojáci vyvedli na řetěze z podzemí až do nejvyššího patra Tvrze. Namísto vlhkých plesnivých zdí ho obklopil růžový mramor a vzácné tkaniny. Cestou po stále vznosnějším schodišti potkali seržanta Rastibora ve slavnostní uniformě, který odvrátil zrak, když viděl zuboženého podřízeného.

Po schodišti ho vedli chodbou, jejíž stěny byly vykládané vzácnými dřevy a strop zdobily fresky námořních bitev. Vladislav si však okolní nádheru stěží všiml. Cestou totiž minuli zrcadlo, v němž se na pár okamžiků spatřil. Nepoznal by se. Zbledlá, špinavá a nejspíše i zapáchající lidská troska uprostřed výkladní skříně nepředstavitelného bohatství.

Na konci chodby vešli do nevelké místnosti, jejíž přepych překonával vše, co kdy Vladislav viděl. Všude se třpytilo zlato a leštěné polodrahokamy a na mramorem dlážděné podlaze ležel vysoký rudý koberec.

U protilehlé stěny seděl v jednoduchém křesle postarší muž. Vladislava však zaujal ten druhý, stojící – zženštilá tvář, dlouhé černé vlasy a pohrdavý úšklebek.

— *Hrobník? Co ten tady dělá? Bude mi měřit na dubovou rakev? Já ale přece nezemřu ve službách toho hajzla.*

Pohůnci ho uvázali k velkému železnému kruhu, jenž se podivně vyjímal vedle alabastrové fontánky, a odešli.

Starší muž vstal a přistoupil k vězni, avšak udržoval si odstup daný délkou jeho řetězů.

„Tak tady ho máme. Desátník Kladivo, nebo bych měl spíše říct seržant Vladislav.“

Rodné jméno probudilo Vladislava z letargie. Pohlédl muži do očí a snažil se, aby z nich jeho věznitel nevyčetl nepříjemné překvapení.

„Seržante, snad jste si nemyslel, že na to nepůjdeme. Taková známá osoba a vévodův osobní přítel. Strachoval jsem se o pár bezvýznamných listin a namísto toho jsem vyhrál terno.“

Muž se rozesmál. »Hrobník« nehnul ani brvou a jeho oči se snažily proniknout hluboko do Vladislavova nitra.

„Teď už nám to venetský knížečko bude zobat z ruky, když máme jeho milovaného druha v hrsti. Smrt svého drahého přítele přece nebude riskovat. Zvláště, když ta smrt může být hodně bolestivá.“

— »*Posral*« je ještě slabý slovo.

„Vy neumíte mluvit, pane rytíři?“

Vladislav neměl, co říci, a tak se rozhodl raději mlčet.

Muž, nejspíš Branimír, chvíli čekal, ale když bylo zřejmé, že se odpovědi nedočká, zatáhl za hedvábnou stuhu stříbrného zvonce.

„Odvedte ho!“ přikázal, když se stráž vrátila. „Než mi to tady zasviní.“

Vladislav odolal pokušení odplivnout si. Nepřinášelo to žádné skutečné zadostiučinění a za tu bolest to nestálo.

Když ho odpoutávali od kruhu, pán domu rozkaz doplnil: „Ale postarejte se, ať přežije, je to náš *vzácný host*.“

Hrobník k němu přistoupil a něco mu zašeptal.

„A dávejte pozor, ať si něco neudělá sám, ručíte mi za něj svou hlavou,“ pohrozil Branimír. „A ať je jen o tvrdém chlebu a vodě s nedělním pústem, aby pocítil, co znamená postavit se nejmocnějšímu muži Mořské Věže a brzy i celého světa.“

Vězeň už dlouhé hodiny zíral na své špinavé boty a třásl se zimou. Teplý plášť mu vzali a chlad kruté zimy pronikl až do podzemí tvrže. Žaludek mu kručel hladem a spánek nepřicházel. Vladislav si navíc nebyl jist, zda mu spánek nějak pomůže. Byl vždy plný temných snů a zdálo se, že nepřináší žádný odpočinek.

I přesto nakonec upadl do dalšího a ještě temnějšího. Tentokrát stál na bitevním poli a kolem ležela těla nespočtu mužů. Tváře většiny z nich neznal, ale blízko se vršila smrtná hromada, v níž poznával své přátele z ostroměřské posádky. Na samém vrcholu leželo tělo krutě poznamenané ohněm i bolestí, přesto v ztrhaných rysech poznal Boromíra, svého nejbližšího druha z těch dávno ztracených dob. Boromír byl o něco starší a pomáhal mu, když nastoupil do služby. On a Záviš stály za tím, čím se stal.

Na jednotvárně šedivé obloze kroužili krkavci a mezi mrtvolami se proplétaly krysy.

— *Bohové, modlil se ve snu Vladislav, sou mrtví, a nikdo už jim nepomůže, dokonce ani vy. Nedopusťte aspoň, aby se jich zmocnili mrchožrouti.*

V tu chvíli se odevšad přihnala záplava kalné vody, zvedla a odnesla všechna ta těla. On se vznesl nad záplavu a z té výše

spatřil, že je to mohutná řeka mířící k obzoru, jenž žhnul sytě rudými červánky.

Nyní stál na vysoké skále a Řeka mrtvých tekla u jejích kamenných kořenů. Její hnědavé vody se zachovělými hřbety širokých vln plynuly bez ustání a odnášely mrtvé do míst, které jsou žijícím lidem nedostupné.

Dlouho sledoval uplývající řeku, pak ale zaslechl za zády známý hlas volající jeho jméno. Otočil se a uviděl svou ženu, která nesla v náručí něco těžkého.

„Vladislave, pomoz mi! I naše dcera má právo, aby jí Řeka odnesla do země, z níž se nikdo nevrací.“

Ted' už věděl, co Přibyslava přináší. Jejich malá dcera jim přinesla velkou radost, ale jen nakrátko. Zemřela na horkou nemoc, když jí byl necelý rok. Byli u ní oba a Přibyslava jí do poslední chvíle držela za ruku a utěšovala, že se brzy uzdraví.

„Postarali sme se o ní. Oplakali sme jí, pohřbili a nikdy na ni nezapomenem.“

„Bude tam rychleji: s tvými přáteli, s tvým otcem a mojí matkou.“

Převzal to malé tělíčko, ale nenašel sílu hodit jej do krví zpěněných vod. Ještě chvíli ji chtěl držet a chránit: na okamžik, na pár okamžiků.

„Prosím!“

Pomalou sestoupil z hory vzpomínaje na její první žvatlavá slůvka. Na břehu našel malý člun, vložil do něj Miládčino tělo a jemně jej postrčil do proudu. Dlouho se díval, jak mizí v rudé záři.

„A teď se postarej o mě, Vladislave. Musím ji tam doprovodit. Nikoho tam nezná.“

„Ty ale nejseš mrtvá, Přibyslavo.“

„Všichni jsme už mrtví. Ty, já i naše děti. I to ještě nenarozené.“

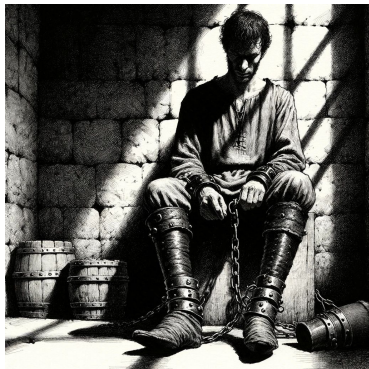
„Přibyslavo!!“

Ten výkřik ze sna ho probudil. Hlad ani chlad neustoupil a naděje už dávno vyhasla. I přesto mu bylo lépe – on žil a sen tak jistě lhal.

— *Miládka je mrtvá. Oni ale žijou a budou žít, i když já tady shniju ... Ten sen musel lhát... musel přece lhát.*

Vladislav cítil, jak se mohutná budova otrásá v základech. Lehce, ale zřetelně. Venku zuřila zimní bouře, ale do hlubokých kobek Tvrze doléhala jen slabě. Přesto se jí snažil naslouchat, neboť mu přinášela ozvěnu vnějšího světa.

V jednom okamžiku dokonce zaslechl vzdálenou meluzínu, kterou však přerušilo mnohem silnější zachrastění zámku. Dveře cely se otevřely a dovnitř vešel vysoký muž s loučí. Světlo ho oslnilo a tak zavřel oči.

„Poznáváš mě, Vladislave?“

Muži, kteří k němu každý den chodili, nikdy nepromluvili a tak ho lidský hlas vyděsil.

Zavrtěl hlavou.

„Já sem Boromír. Pamatuješ?“

— *Boromír? Znal jsem jednoho Boromíra, ale ten je dávno mrtvej. Nebo se mi to jenom zdálo?*

„Sem tvůj přítel.“

„Tady nemám žádný přítele.“ Svůj hlas nepoznával. „A Boromír pad'. Shořel v bitvě, jako všichni mí staří přátelé z Ostroměře. Už dávno ho odnesla Řeka.“

„Nezemřel jem, Vladislave. Podívej se na mě.“

Louč se o něco vzdálila a vězeň pootevřel oči.

— *Je to ta tvář. Jen je o něco starší. A o dost ustaranější.*

„Ty nemůžeš bejt Boromír. Možná si ale jeho duch.“

Muž se k němu sklonil, až byla jeho tvář necelou píd' od vězňových rukou. „Přesvědč se. Šáhni si.“

Vladislav se svými sotva zhojenými prsty se té tváře dotkl. Hřála a několik hodin staré strniště vousů jemně píchalo.

„Nevěřím ti. Kdy sme se naposled viděli?“

„V bráně ostroměřského hradu. Vyhříval ses na sluníčku a já ti řek', že máš jít za starým. Už sou to tři roky.“

„Pak si to možná opravdu ty. Co tady ale děláš?“

„Přišel sem tě zachránit. Ale na povídání není čas.“

„Zachránit? Kdo tě poslal?“

„Vévoda Boleslav.“

„Na nohou mám okovy a sem připoutanej ke zdi. A mám spoutaný i ruce“

„Mám univerzální klíč. Počkej.“

Boromír mu předal louč, pár minut manipuloval se zámky na okovech a pak pomohl Vladislavovi vstát.

„Zůstaly mi ještě okovy na nohou.“

„Ty se mi nepodařilo rozevřít, musíš to s nima vydržet. Musíme vyjít z Tvrze a pak dva hony k ohradě. Pomůžu ti ji přelízt a za ní už je připravenej kůň.“

„Nevím jesli to zvládnu.“

„Musíš to zvládnout. Nemůžu tě celou tu cestu nýst. Venku je ale připravenej ještě jeden přítel.“

První kroky na zdřevěnělých nohou byly obtížné, pak se ale trochu rozchodily. Okovy mu nicméně bránily v delším a rych-

lejším kroku. Přesto se nakonec dostali až k fortně. Cestou nikoho nepotkali a dokonce i fortna byla nestřežená.

„Kde sou stráže?“

„Tvrdě spí. Až budem v bezpečí tak ti to vysvětlím.“

Boromír otevřel kované dveře a dovnitř vtrhl mrazivý vichr nesoucí záplavu sněhu. Vladislav stěží našel sílu mu vzdorovat. Ale mělo být mnohem hůř. Fortnu chránily bašty, a když se dostali na volné prostranství, vítr zesílil tak, že se i Boromír sotva držel na nohou. Podle šedobílého světla byl ještě den, ale vidět bylo nanejvýš na tři čtyři kroky.

„Nemůžu, Boromíre, prostě nemůžu.“ Vladislav klesl na kolena a roztrásl se zimou.

Boromír mu pomohl vstát, rozepjal svůj plášť a přehodil ho přes chvějící se ramena svého přítele. Pak mu dovolil, aby se o něj opřel. Společně vzdorovali větru a slotě, jejich tempo však bylo k uzoufání pomalé.

Boromír už začal pod tíhou svého přítele podklesávat, když se před nimi objevil temný stín. Nejspíš nějaká vysoká budova.

Od velkého stínu se odlepil menší a blížil se k nim.

„Si to ty, Přemysle?“ zvolal Boromír.

Stín nepromluvil, ale ve víření vloček se zaleskla čepel. Boromír odstrčil svého přítele a tasil.

Vladislav znovu klesl na kolena a pak na všechny čtyři. Sníh bodavě mrazil na dlaních — *Boromír nikdy nebyl dobrej šermíř*, uvědomil si. *Porážel sem ho, i když sem tenkrát sám nic neuměl.* Pomoci mu však nemohl. Neměl meč a sotva se držel i na čtyřech.

Vladislavovy obavy se začaly plnit už při první srážce čepelí. Jeho přítel sice první úder neznámého muže odrazil, ale musel o krok ustoupit. Druhý útok ho poslal do kolen. Jediným štěstím bylo, že silný poryv větru neznámého muže na chvíli znejistil. Boromír mezitím s obtížemi vstal, krátce se podíval na Vladislava a pak zaútočil sám. Byl to ale sebevražedný útok, a když byl odražen, zanechal Boromírovu levou stranu zcela nechráněnou. Muž toho hodlal využít, náhle ale zavrával a poklekl. Za ním se ze stínu vynořila další postava.

„Právě včas, Přemysle,“ poznamenal Boromír a zasunul meč do pochvy. „Pomož mi s ním!“

Přemysl zamířil ke zraněnému muži, ale Boromír ukázal na Vladislava. Společně ho po dlouhé námaze znovu postavili na nohy.

On se přitom celou tu dobu díval na umírajícího muže. Ten stále ještě klečel a snažil se křičet. Namísto toho vyzvrátil světle zpěněnou krev. Vladislav za svůj život viděl až příliš mnoho

umírajících mužů, ale na tenhle pohled nikdy nezapomněl. Rudá krev ve světě plném světle šedých stínů sytě zářila a široce otevřené tmavě šedé oči, do nichž vítr vhněl sníh, nesly jasně poselství: »Ty hajzle, protentokrát si měl štěstí«.

„Dnes já, zítra zemřeš ty,“ zašeptal za oněmělého pěšáka Vladislav.

Muž pochopil a sotva znatelně přikývl.

Po deseti tvrdě vybojovaných krocích dosáhli zdi skladiště. Vzadu za nimi měkce dopadlo tělo. Ten slabý zvuk nezanikl ani v ohlušujícím vytí vichřice. Otočil se, ale za ním už byla jen neproniknutelná bílá stěna.

Po dalších třiceti krocích zeď skončila a je čekalo další volné prostranství; bylo ale užší a mohl se zavěsit do dvou mužů.

Vyhráno ale nebylo. Čekala je ještě ohradní zeď. Měla jen něco přes sáh, ale v tomhle počasí byla obtížně překonatelná i pro zdravého muže.

Boromír po pár minutách tápání našel připravené lano a vyšplhal se po něm na korunu zdi. Na to, co se dělo potom, se Vladislav nikdy neupamatoval. Jen to, že to bylo dlouhé a nesmírně únavné, zaznělo přitom hodně sprostých slov a také že nakonec skončil v sedle. Boromír milosrdný výpadek paměti neměl, ale nikdy o tom nemluvil. S jedinou výjimkou; o mnoho let později po hostině, když muži svorně komentovali svá rostoucí břicha, prohlásil, že by Vladislava přes zeď nepřenesli, pokud by nebyl vyhublý až na kost.

Na koni se mu síly, alespoň dočasně, vrátily. „Udržíš se v tom sedle?“ zeptal se ho Boromír. Nejspíš už po několikáté, neboť jeho hlas signalizoval, že i jeho trpělivost má své meze.

„Zkusím to.“ Chyběl mu cit v prstech a tak mu otěže omotali kolem rukou. Boromír pobídl koně a Vladislav se na něm, ke svému značnému překvapení, udržel, byť musel mít nohy na jedné straně jako v dámském sedle.

Dlouho choval naději, že ho odvezou do nějakého blízkého domu ve městě, pak ale před sebou spatřil průjezd Pomořanské brány. Byla i v tenhle nečas otevřená a nikdo ji nehlídal.

Když jí ve spěchu projeli, Vladislav počkal na Boromíra, který ho jistil zezadu, a pokusil se překřičet vichřici. „Do nejbližší vsi je to víc než půl míle. Tam už rozhodně nedojeďu. Neudržím se na koni.“

„S tím sme počítali. Musíš ale ještě vydržet pár honů.“

Po necelém honu se z bílé tmy před hlavami jejich koní vynořila jezdecká jednotka obklopující kočárové saně. Vojáci mu po-

mohli s koně a do saní, které se rozjely dříve, než se zavřely jejich dveře. Až za jízdy do nich naskočil Boromír a sedl se proti němu. Pak vzal do svých velkých dlaní Vladislavovy promrzlé ruce a snažil se je zahřát.

„Mám pár otázek, Boromíre.“

„Ptej se.“

„Hodně otázek.“

„Máme čas. Jedeme až do Dobříně a to je více než dvě míle. V tomhle svinském počasí tam nebudem dřív než za hodinu.“

„Tak na jednu si mi už odpověděl. Nejdřív by sem chtěl ale vědět, jak se vám to, při všech bozích, povedlo?“

„Dlouhý plánování, jen já sám sem to tam tři dny obhlížel; plno spolupracovníků včetně několika odvážnejch lidí z Mořský Věže, hezkejch pár kop grošů, který platil Boleslav, tohle strašný počasí, a pak taky hodně štěstí.“

„Nevíš náhodou, jak se má moje rodina?“

„Když sem u nich byl před měsícem, tak byli všichni pořádku.“

„Tys byl u nás v Hradci?“

„Byl. Po tý bitvě sem se dlouho léčil a když sem se uzdravil, rozjel sem se do Ostroměře zjistit, jestli to ještě někdo náhodou nepřežil. A tam sem se dozvěděl, že si teď vévodův pobočník a bydlíš v Hradci. Tak sem se vypravil do Hradce a našel váš dům. Od tvý ženy sem se dozvěděl, že si v Tejně a dlouho ses jí neozval. Slíbil sem jí, že na tebe poptám, a jel do Tejna. Tam mě kupodivu pustili až k vévodovi a já zjistil, že to už není takovej floutek, jako bejval. Dostal právě dopis od Branimíra, že tě zajali a popraví tě, pokud se nepřidá na jeho stranu. Vévoda

měl o tebe opravdickej strach a taky ho, alespoň myslím, hryzalo svědomí, že tě tam poslal. Tak sem se mu nabídl, že se tě pokusím zachránit.“

„Tak teďš mi zodpověděl nejmíň tři otázky, který sem měl. Děkuju ti. Jen nechápu, proč ses tak obětoval kvůli starýmu kamarádovi, kterej tě ani nehledal?“

„Protože si potřeboval pomoct. A protože sem chtěl pomoct tvý ženě.“

„Ještě jednou ti děkuju a sem tvým dlužníkem. Ale mám ještě jednu otázku, dřív než mě přemůže únava.“

„Ptej se.“

„Jak se dostal do Tvrze, když jí pořád hlídá stráž.“

„Pomoh' mi jeden tvůj přítel. Chodí v modrým a je to čaroděj.“

„Modrej Gryf?“

„Ano ten. Namíchal nějakej dryák, po kterým všichni usnou. Zabouchal sem na tu jejich bránu, a řek' sem jim, že pokud mi neotevřou, tak je dá jejich pán zpráskat jako psy. Pootevřeli ji, hodil sem tam lahvičku s tím dryákem a kupodivu to stačilo. Nestačili ani zavřít.“

Slovo »psi« vyvolalo ve Vladislavově hlavě zasutou vzpomínku. „A neviděls tam, v tý Branimírově državě, náhodou taky psa? Bílýho psa s dlouhejma nohama a krátkou srstí?“

„Ne, žádnýho takovýho psa sem tam neviděl.“

„Škoda. Doufal sem, že alespoň on to přežije.“

„Jakej on?“ podivil se Boromír, ale Vladislav už mu neodpověděl. Usnul.

Probudil se v posteli ve velkém hostinském pokoji. V krbu hořela velká polena a z plamenů sálalo příjemné teplo. Pod hlavou měl měkký polštář a až po krk byl přikryt pérovou duchnou.

V pokoji nikdo další nebyl, ale zpoza zavřených dveří slyšel dva mužské hlasy. Hádaly se.

„Říkám vám, desátníku, že tady už nehrozí žádný nebezpečí. Ten věžskej magnát nemůže mít tak dlouhou ruku.“

„Víte to jistě, pane? Podle toho, co psal králi, už mu narost' pořádněj hřebínek. Co když něco zkusí? Alespoň dva vaše muže, seržante.“

„Čekali sme tam na vás celý čtyři hodiny. Moji muži sou promrzlí a unavení. A navíc tu přece zůstáváte vy.“

Vladislav si připomněl Boromírovo šermířské umění a tak nalezl dost sil, aby silně zachraptěl: „Seržante!“

Dveře se pootevřely.

„Seržante!“

„Tak vidíte, probudili sme ho,“ zazněl Boromírův obviňující hlas a oba muži vstoupili do pokoje. Seržanta vévodské gardy, upjatého muže s dlouhými černými kníry, znal Vladimír jen od vidění.

„Seržante, nejsem sice váš nadřízenej, ale měl byste zvážit požadavek mýho přítele. Kdyby sem vtrhlo pár chlapů s mečma, tak se neubráníme.“

„Jsou utahaní, pane pobočníku. Nejspíš tady stejně usnou.“

„Víc utahaní než desátník Boromír? Musel mě pár honů nýst, bojovat se seržantem Branimírovy osobní gardy a pak mě dostat přes dvousáhovou zeď.“

Seržant se zamyslel. „Tak teda dva obětuju. Stejně u mě maj vroubek.“

„Děkuju vám seržante, zmíním vaši nezištnou pomoc, když budu mluvit s panem vévodou.“

Seržant něco zamumlal, otočil se a při odchodu práskl dveřmi.

„Nikdy sem tě nenes'. Ten muž nevypadal na seržanta a ta zeď neměla ani sáh a půl,“ poznamenal Boromír, když odezněly seržantovy kroky.

„Ale seš utahanej, jakobys to udělal?“

„To teda jo.“

„Pak to byl dobrej argument.“

Boromír si sedl na křeslo u krbu, ale namísto ohně pozoroval svého přítel. V rudé záři už Vladislav nevypadal jako mrtvola.

„Jak ti je?“

„Mohlo by to bejt lepší ale i horší. Skoro nic mě nebolí. Pokud teda nepočítám ten zlomenej prst a zrasovaný záda.“

„Zejtra ti seženem nějakýho ranhojiče. Teď bys měl spát.“

„Nechce se mi. Jak dlouho sem vlastně spal?“

„Do města Dobříně sme přijeli se soumrakem. Nejdříve sme tě dovezli do kovárny, kde ti sundali okovy. Kovář si na to pozval všechny svý kamarády z mokré čtvrti. Pak to ale trvalo jen pár minut a ani tě při tom nezbudil. Sprostě nadával, že je to levnej pryťanský šmejda a zburcoval při tom celou ulici. Nejspíš myslel, že si na vyproštění vévodova pobočníka udělá méno. Takže se nám to utajení zrovna moc nepovedlo. Mezitím tě vévodovi gardisti přenesli do nejlepšího hostince v celým městě a vynesli do tohohle pokoje. No a tady už aspoň dvě hodiny spíš. Během tý doby sme se všichni stačili navečeřet. Takže celkem tak asi čtyři hodinky.“

„Co ste měli k večeři?“

„Tlačenku. Byla výborná.“

„Taky by sem si dal tlačenku.“

„Tlačenku bysem ti moc nedoporučoval. Vyzvrátil bys jí.“

Vladislav si vzpomněl na perníčky a na jejich nešťastný osud.

— *Bylo to poslední dobrý jídlo, které sem měl, před ... je to už hezkejch pár tejdnu. Už si nevzpomínal, kdy je přestal počítat.*

„Mám tady ale pro tebe poctivej hovězí vývar. Bez masa s tvrdým žitným chlebem. Paní hostinská ho uvařila jen pro tebe.“

Boromír se naklonil, z krbu vzal hlubokou misku, počkal, až si Vladislav v posteli sedne, a vložil mu ji do rukou. Pak mu podal krajíc tmavého chleba a cínovou lžici.

Vladislav lámal chleba do polévky, a když změkkl, přesouval tu božskou krmí k ústům a srkal ji – pomalu, velmi pomalu.

„Nikdy sem nic tak dobrýho nejedl. Ale takovej vývar musí táhnout nejmíň čtyři hodiny.“

„Tebe je těžký oblafnout. Chtěl sem ti udělat radost. Vařila ho celej bílej den a zbylo na každýho. Většina svobodníků říkala stejně jak ty, že nic takovýho ještě nejedli, a to nebyli vyhladovělí po víc než měsíci o chlebu a vodě v lochu.“

Vladislav už nepromluvil, dokud v jeho žaludku neskončil celý krajíc a poslední lžíce vývaru. Až pak Boromírovi poděkoval a pookřav rozhodl se pokračovat v otázkách. „Děkuju, žes na mě myslel, kamaráde. Teď by mě ale zajímalo, jak si mě v tom žaláři našel a kde si získal klíče k mý kobce?“

„Nebylo to tak složitý, jak by sis moh' myslet. Branímír je děsněj lakomec. Protože nechce živit vězně, tak většinu provinilců bez nákejch zvláštních cavyků odsoudí a je pak čeká buď bič nebo oprátka. Takže v celým to žaláři sou jen čtyři cely. Navíc tam nemaj žádnýho skutečnýho žalárníka. Jídlo roznáší gardista a vždycky to padne na toho, kterej má nejvíc kázeňskejch prohřešků v předešlým týdnu, teda pokud tam je vůbec někdo zavřenej. Ty klíče sou pouze dva. Žalář má u vstupu mříže, jak sis určitě všim', a klíče od nich sou v hlavní strážnici u fortny. Cely maj společnej klíč, kterej visí kousek za tou mříží.“

„Jak si to, při všech bozích, věděl?“

„Někteří z těch neukázněnejch vojáků vzali roha a nechali se naverbovat ve Venetech. A dva takový sme našli a pár grošů jim rozvázalo jazyk. Jeden z nich se rozhodl zpeněžit to ještě na druhý straně, ale i s tím sme počítali. Chytli ho v Kamenným Mostě, když se snažil dostat na druhej břeh Velký řeky.“

„Co s ním je?“ Vladislav si byl vědom, že jeho hloupost už zahubila nejméně jednoho člověka. — *A mnoha dalším sem sakra pořádně zkomplikoval život.*

„Vévoda ho v řetězech poslal někam na hranici se Seveřanama. Stavěj tam prej nějakej novej hrad. Ten čestnější či míň bystřej byl dokonce schopnej nakreslit jednoduchej pláněk.“ Boromír z opasku vytáhl na dvakrát přeložený list papíru a rozložil ho. Kresba byla neumělá a nebylo na něm ani jedno písmenko, ale pro základní orientaci stačil. „Našel sem tě hned v tý první cele. Ale teď už musíš opravdu spát.“

„Už sem ti říkal, že se mi nechce. Ta polívka mě probudila. Můžem si povídat až do půlnoci. Třeba, co sme zažili od našeho posledního setkání tehdá v jiným dávno zmizelým čase v Ostroměři.“

„Začínáš ale ty.“

Vladislav souhlasil a začal vyprávět. Boromír pozorně naslouchal ale nic nekomentoval. Jen si občas promnul svůj zakrnělý knír.

Vladislav se právě dostával k setkání se svou matkou a budoucí ženou v Černém Brodě, když se z chodby ozvaly podezřelé zvuky.

„Slyšíš?“

„Slyším, Vladislave. Vypadá to jako třesk mečů. Jdu se podívat.“

„Ne, Boromíre. Vytáhni meč a postav se do kouta, abys nebyl vidět po otevření dveří.“

„A co, když jich bude víc. S čím budeš bojovat ty?“

Vladislav se rozhlédl. „Dej mi svůj meč. A ty si vezmi ten pohrabáč z krbu.“

Boromír na to nic neřekl, ale přítelův rozkaz splnil.

Hluk sílil, po chvíli ale téměř umkl. Někdo hlasitě zachroptěl. Čekali. Dveře se pomalu otevřely a do pokoje vstoupil hubený muž s taseným mečem. Vladislav ho snadno poznal; byl to seržant Rastibor. V Rastiborově tváři se poprvé zračila výraznější emoce, bylo však těžké poznat, zda je to těžký smutek nebo obviňující vyčerpání.

Seržant se opatrně rozhlédl, naštěstí ne tak široce, aby zahlédl Boromíra. Vladislav ve své špinavé uniformě a bosý, neboť mu sundali nejen okovy ale i boty a odvinuli onuce, stál u nohou postele a dlouhý meč se mu v ruku viditelně chvěl.

„Začínáš mě pořádně štvát, Kladivo, nebo jak se vlastně menuješ. Právě sem přišel o dva své nejlepší chlapy. Nechápu, proč tě šéf chce živýho.“ Rastiborovy zřítelnice sledovaly malé osmičky, které opisoval hrot Vladislavovy zbraně. „Dej mi ten meč, stejně ho už dlouho neudržíš.“

Boromír nechal seržanta domluvit, pak ale zaúřadoval pohrabáč. Rastibor se bez hlesu sesul k zemi.

Někde zezdola zazněla vojenská polnice. Boromír vyšel na chodbu a za chvíli se vrátil. „Jsou tam čtyři mrtví,“ oznámil. „Dole na schodišti sou už naši muži. Je tam i ten jejich namyšlenej setník.“

„Někdy je dost nebezpečný mít vroubek u svého velitele.“ Vladislav zaslechl nějaké pozdvižení venku a tak pootevřel okenice. „Pár našich statečnejch mužů vybíhá z nevěstince jen v pod-

vlíkačkách a s opaskem. Běhny běží za nima a nesou jejich svrchníky,“ stručně poreferoval a okno opět zavřel.

„Dobře jim tak.“

Vladislav se chtěl zeptat, jak to Boromír myslí, byl však přerušen setníkem, který do místnosti vtrhl se svými třemi muži a vyhrkl: „Co se tady stalo?“ Velitel krátce pohlédl na tělo na podlaze, ale pak dlouho nemohl odpoutat zrak od Vladislavových holých nohou.

„Rytíř Vladislav byl právě v nedbalkách, když se tu náhle zjevilo tohle individuum, říkalo něco o tom, aby se mu pan rytíř dobrovolně vzdal, a tak sem ho umravnil pohrabáčem,“ odpověděl Boromír a Vladislav se rozhodl, že se do toho nebude plést. Na střet s blbcem neměl dost sil.

„Kde se tu vzal?“

„Říkal něco o tom, že ho posílá pan Branimír. Vy, pane seržante, ale nejlíp ze všech víte, že ten tak dlouhý ruce nemá.“

„Zabili i dva mé muže, když vás bránili.“

„No, je to ještě pořád lepší, než kdyby je zabili ve spánku.“ Do pokoje sypající dospěli i spoře oděni milovníci rozkoše. „Nebo v bordelu s kurvama.“

Seržant se otočil na své muže a i ti nejodvážnější o půlkrok ustoupili. Sám se však rozhodl opustit ožehavé bitevní pole slov; obnaženou čepelí svého meče ukázal na nehybného Rastibora a změnil téma: „A co máme udělat s tímhle?“

Tentokrát odpověděl Vladislav: „Svažte ho a až budu dostatečně daleko, tak ho propusťte. Je to dobrej velitel. Jen na tý špatný straně.“

Saně je po třídní cestě dovezly až na druhé nádvoří týnské citadely. Zimní bouře sice skončila, ale všude bylo plno sněhu. Dokonce i v Týně ho nasněžilo téměř půl druhé stopy.

Boleslav je čekal ve své pracovně a vstal, aby je uvítal. „Rád tě vidím, Vladislave, i tvého váženého přítele. Tu dobrou zprávu mi přinesli už včera večer, ale nemohl jsem jí uvěřit.“

Vladislav se nechal přátelsky obejmout, ale ještě v objetí řekl: „Omluvám se vám, pane Boleslave.“

„Za co se my omlouváš? To já by se měl omluvit.“

„Nesplnil jsem, co jsem vám slíbil, pane. Nezískal sem žádný důkaz a tak Mořská Věž na tu smlouvu nepřistoupí.“

„Já si naopak myslím, že jsi uspěl. Dostal jsem od tebe dvě zprávy a obě nám byly užitečné.“

„Užitečné? Vždyť to byly bezcenné listiny.“

„Mýlíš se, příteli. Ty dvě menší nám sice příliš nepomohly, ale ta třetí je velmi zajímavá.“

„Zajímavá? Vždyť je napsaná nějakou podivnou hatmatilkou.“

„Ta hatmatilka je šifra a mým lidem se ji podařilo rozluštit.“

„Takže na něj něco máme?“

„Máme, ale stále toho není dost. Je to jako stavba velkého chrámu; už sice máme většinu kamenů v základech a stěnách, ale stále nám chybějí nějaké klenáky. Pracuje na tom ale hodně lidí a snad někdy brzy budeme moci celou tu záležitost vyřešit.“

„Takže to nestojí jen na mě?“

„Ne, ačkoliv jsi byl jeden z těch nejdůležitějších. Ale nějak zapomínáme na tvého přítele. Desátníku Boromíre, děkuju vám, že jste mi zachránil pobočníka a přítele.“

„Není zač, pane vévodo. Udělal sem to pro Vladislava. Ale taky pro vás, když sem viděl, že i vy ste jeho přítel.“

„Ale i tak zasloužíte odměnu.“

„Žádnou nepotřebuju, pane.“

„Možná, že vy ne, ale třeba vaše žena.“

„Máme se rádi, a tak nám stačí málo. Ale možná by sem chtěl něco tady pro Vladislava.“

„Toho odměním osobně, za jeho službu.“

„Ale já vím, co si přeje, pane. Jen se vám to bojí říct.“

„Jak to můžete vědět?“

„Řekla mi to Přibyslava, Vladislavova žena.“

„Myslím, že bude lepší, když vám to, pane, řeknu sám,“ vložil se do rozhovoru Vladislav, snaže se zachránit situaci, která hrozila vymknout se z rukou. „Uvažujeme, že v Černým Brodě postavíme hrad. A potřebujem, abyste to schválil.“

„To rád učiním, Vladislave.“

„A taky potřebujem nějaké peníze do začátků. Můj podíl z čarodějova pokladu na to nestačí. Tak sto kop grošů. Aspoň půjčku.“

„To už bude těžší. Tak velkou sumu musí schválit hradský zemský sněm.“

„Hrad by byl na strategickém místě, pod průsmykem vedoucím do Prytanska. Je tam sice ještě Ostroměř, ale v Černým Brodě je ideální předsunutej obrannej bod.“

„Vidím, že Modrý Gryf je dobrý učitel. S takovými argumenty bys mohl na sněmu zapůsobit. Ale potřebuješ ještě muže, kteří by tvořili hradní posádku.“

„Jednoho už má. Desátníka s velkejma praktickejšma zkušenostma,“ přihlásil se Boromír.

„Ty bys do toho šel s náma?“ zvolal Vladislav, na kterého to bylo všechno trochu moc rychlé.

„Já i moje žena. I ona, stejně jako paní Přibyslava, už má dost toho, aby nás pořád vydržovali rodiče. Hlíдали nás a rozhodovali, co máme dělat.“

— *Co mu to jen Přibyslava napovídala. Vždyť ani nevěděla, či je to skutečně můj přítel. Jak teď vypadám před vévodou?*

„Pokud je to tak, jak říkáte, pane desátníku, pak je mou povinností, protlačit to na sněmu.“ Boleslavovy oči prozrazovaly, že potlačuje smích. „Vyřeším tak dvě manželské nesnáze jednou ranou.“

Boleslav si je oba ponechal u sebe. Na relevantní námitku, že je očekávají milující manželky, reagoval tím, že k nim vyslal rychlého posla. Navíc oběma mužům zajistil ubytování a nezapomněl ani na velmi slušné stravné.

Vytrvalé mrazy vystřídala rychlá obleva a s prvními sněženkami přišli i další zprávy z Mořské Věže. Boleslav si je k sobě povolal jednoho časně jarního večera. Zastihli ho u soukromé večeře. Kuřecím stehnem jim ukázal, kde si mají sednout a nechal jim přinést hlavní chod.

Promluvil, až když dojedli. „Díky tobě Vladislave jsme tu diplomatickou bitvu vyhráli. Branimíra hodili přes palubu a tak už nic nebrání podepsání smlouvy.“

„Jak ho hodili přes palubu?“ zajímal se Vladislav.

„Doslova. Někteří mocní senátoři ho pozvali na lodní výlet a když byli dostatečně daleko od pobřeží, tak ho spolu s jeho osobními strážci svrhli do moře. Vím to neoficiálně, ale od spolehlivého zdroje. Oficiálně to byla nehoda.“

„Jaktože tak náhle změnili názor?“ zajímalo Boromíra.

„Ukázalo se, že o nich ví, víc než čekali a především více než byli ochotni snášet. A taky se dozvěděli, jak hodně sdírá jejich klienty a o kolik tím přicházejí.“

„Takže o tom byla ta moje listina?“

„Trochu, ale byl to jen jeden z mnoha kamenů v základech. Ty jsi se ale Vladislave postaral o klenební svorník, který stavbu chrám završil.“

„Já?“

„Víš, jak jsi mi vyprávěl, že ti připadala hodně divná přítomnost toho »hrobníka« při tvém rozhovoru s Branimíre. Řekl jsi mi dokonce, že si myslíš, že je to nějaká vlivná osoba. A měl jsi pravdu. Ten »hrobník« pro Branimíra sháněl informace a byl to on, kdo tě odhalil.“

„Jak to víte, pane Boleslave?“

„Je v našich rukou. A mluvil. Hodně mluvil.“

— *Doufám, že Boleslavovi lidé nepoužili metod hochů z direkce.*

Vladislav zaplašil temné podezření a zamyslel se. Jedna věc mu stále nebyla jasná. „A teď, když vědí, co všechno o nich víme, neobrábí se to proti nám?“

Vévoda se díval na Vladislava a mlčel. Dlouho mlčel. Nakonec ale promluvil: „Podceňují tě, Vladislave, všichni tě podceňují. I já, který tě znám možná nejlépe, jsem tě několikrát podcenil. Všichni až na Závíše. Máš totiž opět pravdu. Naštěstí mám i jiné lidi, kterým to myslí. My jsme jim samozřejmě neřekli všechno, co víme. Jen to, co bylo skutečně třeba. A vždy o jiných lidech, o jejich nepřátelích, ale též o přátelích. Každý tak ukojil svou ctižádost, ale nikdo z nich se nestal příliš silným.“ Boleslav uchopil do ruky bronzový zvonec a dvakrát zazvonil. Boromír viditelně zbledl. Vladislav však zůstal v klidu. Boleslavovi věřil a ta víra stála za celým jeho životem.

Do komnaty nahlédl starší sloužící.

„Přineste mi bílé marské, nejlepší třiatřicátý a tři sklenice,“ Vladislav počkal až lokaj odejde. „Pánové, to, co tady bylo řečeno, je státní tajemství. Protože to jediné, co dnes potřebujeme, je mír. Mír mezi vévody a mír s našimi sousedy. Využili jsme jejich slabosti, ale to to neznamena, že tu slabost nemáme i my. Závist a sobectví dokázali a ještě dokáží rozvrátit i velké národy a mocné říše. Proto o tom nikdy nemluvme s nikým, kdo by toho mohl zneužít.“ Povstal a oba vojáci ho napodobili. „Přísahám při Velesovi, našem skotím bohu.“

Vladislav pozvedl ruku. „Při Velesovi, přísahám.“ Jako poslední přísahal Boromír.

Vzápětí přišli tři sloužící a přinesli víno.

„A teď si, pánové, připijme na naši vlast a naše přátele.“

Pozvedli číše, žádajíce o pomoc bohů i dobrých lidí, a napili se vína.

„A abych nezapomněl, přátelé. Připravte se na cestu. Pozítří odjždíme do Mořské Věže.“

Do města ozářeného poledním sluncem vjeli Týnskou branou. Podél ulic je vítaly zástupy zvědavců. Vladislav v nové slavnostní uniformě jel po boku vévody, ale nebyl tam jen pro ozdobu. Meč, který měl po boku, nebyl ceremoniální, neboť mladý seržant tvořil jednu z obranných linií tělesné stráže. Kromě něj vévodu chránila i pětice jezdců jedoucích před nimi a prapor pěšáků, který doprovázel vévodovu suitu. Do jásajících davů se navíc vmísili agenti v civilu, byť se některým z nich nepodařilo dokonale splynout. Na druhou stranu Vladislav netušil, komu ti muži s kamennou tváří a podezíravýma očima vlastně slouží. Boromír do ochranného sboru nespadal a jel na konci průvodu s vybranými rytíři, starosty a méně důležitými úředníky jako čestný host.

Když přijeli na nábřeží, průvod zpomalil a Vladislav našel čas všimnout si i jednotlivých tváří. Jedna z nich mu byla povědomá.

— *To je přece Majzlík.*

Svobodník stál na břehu zálivu a díval se na pestrobarevné jezdce s praporci v čele. U nohou mu seděl bílý pes.

— *Milouš!*

Pes ho zpozoroval jako první. Rozběhl se k němu a začal radostí skákat. Snažil se doskočit až k třmenům a občas se mu to

dařilo. Vladislavově hnědé kobylice se dotírající pes příliš nelíbil a bránila se tím, že ustupovala do strany a nespokojeně frkala.

Všiml si toho i Boleslav. „Ty toho psa znáš, Vladislave?“

„Je to můj kamarád, kterého jsem našel v tom pekle, pane Boleslave.“

„Nevyprávěl jsi mi o tom.“

„Nezdálo se mi to důležité, pane.“

„I když je to tvůj přítel, musíš to nějak vyřešit. Plaší nám koně a sebou ho vzít nemůžeš.“

„Dejte mi tři minuty, pane, a vyřeším to.“

„Máš mé svolení, Vladislave.“ Vévoda gestem přivolal jednoho ze svých jezdců, aby pobočníka dočasně nahradil.

Vladislav seskočil s koně a přivítal se s Miloušem. Věnoval tomu celé dvě minuty a až poté se vydal za Majzlíkem.

„Čekal jsem, že vás tady najdu,“ oslovil ho vyhublý, špinavý a pobledlý svobodník.

„Děkuju ti.“

„Za co?“

„Žes mě varoval.“

„To teda máte, pane, za co děkovat. Vám tam nahoře nezáleží na obyčejných kmánech. Využil ste mě, a když to prasklo, tak sem snad jen zázrakem zachránil holej život. Až dneska sem se odvážil z té smradlavý skryše vyjít ven.“

„Omluvám se.“

„Doufám jen, že sem trpěl za dobrou věc. Myslím věc, která prospěje i nám dole.“

„Myslím, že jo. Bude mír.“

„Mír není špatnej, ale líp by mě uživila válka.“

„I mír tě uživí, Majzlíku. Máš teď dobrý přátele. Jak se ti podařilo zachránit Milouše?“

„Před tejdnem ho k Milivojovi přived' seržant Rastibor. Řek' mu, že vám ho mám předat. Celej ten čas věděl, kde sem schovanej, a neprásk' mě. Teď má prej nový místo a nemůže ho vzít s sebou. A jen proto sem tady. Sbohem, pane rytíři Kladio.“

„Počkej.“

„Co ode mě ještě chcete?“

„Musíš mi ještě do chvíli pohlídat Milouše. Teď se mnou nemůže. Večer přijdu k Mezkovi a vezmu si ho.“

„To udělám. Pro něj. Jen pro něj.“

„Děkuju.“

„Poděkuj Miloušovi. On vám možná ještě uvěří, pane. Já už ne.“

Při plavbě přes záliv se Vladislav nedíval na Věž, jejíž zářící špiče se ztrácela v nízkých oblacích. Neměl na ni nejlepší vzpomínky a musel hlídat svého vévodu. Občas ale pohlédl na zubatý vrchol Tvrze, jenž čněl vysoko nad nižší zástavbou Nového Města. Už nad ní nevlál purpurový praporec s černou kroví, ale jinak se zdála netknutá a nepokořená.

— *Ale jak to vypadá uvnitř? Už to všechno stihli rozkrást, nebo se pořád ještě hádaj?*

V přístavišti Starého Města je přivítali senátoři ve svých slavnostních oděvech spolu se zástupy podřízených úředníků. Usmívali se a rezervovaně vítali přicházejícího vévodu.

— *Který z nich hodili svého soudruha žralokům?* zeptal se v duchu Vladislav, ale hned se opravil: *dali ho hodit; oni by si ty své ruce nezašpinili.*

Následovali dlouhé nicneříkající proslovy, které neposlouchal. Snažil se jen stát v pozoru, pevně držet vévodovu modrobílou zástavu a tvářit se neutrálně.

Stín, který vrhala jeho vysoká přilbice, se viditelně posunul po šachovaném dláždění, když kapitán města konečně dokončil nekonečný proslov a pokynul vévodovi, aby ho spolu s pobočníkem, kapitány a vybranými dvořany následoval po obřadní cestě vzhůru k honosné budově senátu.

„Mám strašnou žízeň, Vladislave,“ obrátil se na svého pobočníka Boleslav, když míjeli kamennou kašnu, z níž přepadem ve tvaru lví hlavy proudila voda. „Ale nezbývá nám, než počkat na banquet. Dříve nám napít nespíš nedají.“

„Mám ještě pár hltů ve své čutoře, pane.“

„To myslím není příliš vhodné. Tady na veřejnosti, kde bedlivě pozorují každý náš pohyb a budou to celé týdny probírat či spíše propírat,“ konstatoval odevzdaně vévoda, ale pak se podíval svému praporečnickovi do očí a jeho špatně zhojenou rudou tváří prokmitl náznak úsměvu. „Ale proč by ne? Jsi přece můj pobočník a i oni by měli vidět, že jsem jen člověk a mám u svého boku přítele.“

Vladislav mu volnou rukou podal svou starou cínovou polní láhev a vévoda se z ní napil. Nejdříve jeden hlt a pak i druhý.

„Děkuji ti, kamaráde. Voda! Ta nejlepší, kterou jsem v poslední době pil. Možná od té doby, co jsi ji ve svých dlaních nabídl zlomenému umírajícímu muži, kterého jsi neznal a na kterém ti nemuselo záležet. Teď už mi mohou nabízet nejlepší prytanská vína a budou mít smůlu. Proti tomuhle hltu už to budou jen patoky.“ Boleslav se podíval na svého zpceného a zchváceného pobočníka a ukázal na kašnu. „Naber plnou; ještě ji možná budeme potřebovat.“

Vladislav se zmateně rozhlédl kolem sebe a zjistil, že v dosahu není žádný vévodův důstojník nepočítaje tajné agenty v davu.

„A co mám dělat se zástavou, pane Boleslave?“

„Podej mi ji. Pro jednu si ji ponesu sám. Záchrana mého života a zachování tvého zdraví je rozhodně důležitější než nějaký diplomatický protokol.“

Vladislav opatrně předal standartu a vydal se ke kašně nevšímaje si lidí, kteří se před ním rozestupovali. Mluvili vzrušeně a venetsky, ale on se nenamáhal jim porozumět. Zastavil se až u zurčícího přepadu a odšpuntoval polní láhev.

„Být vámi, načepoval bysem ji u jiný kašny, tahle má špatnou vodu. Další je jen o čtvrt honu výš. A je napájena z novýho vodovodu. Přivádí ji tři míle akvaduktem až z úpatí Slezy.“

Ten hlas, který téměř zanikal v jáсотu davů, mu byl známý. Ne-potřeboval se ani otočit.

„Proč bysem vám měl důvěřovat, pane Krasomile?“

„Dal jsem vám celých deset možná i jedenáct hodin, desátníku – omluvám se – pane seržante.“

„A to vám mám za to poděkovat?“

„Ne, pokud nechcete. Stačí mi, když občas na něco zapomenete. Pamatujete si, co jsem vám při našem posledním setkání radil? Svět se možná trochu změnil, ale to, co jsem tehdy říkal, stále platí a platit bude.“

„A co ty neopomenutí?“

„Ta vám, pane rytíři, nemusím, myslím, připomínat.“

Vladislav se rozhodl, že se tomu hlasu nepodívá do očí. Ale pro vodu si došel k té druhé kašně. Byla opravdu dobrá. U té rady si už nebyl tak zcela jist. Ale rozhodl se ji nezapomenout.

Večer se z velké hodovní síně omluvil už po hlavním chodu. Viděl tam všechny ty velké muže města a věděl, že mnozí se příliš neliší od Branimíra. Možná jednájí víc v rukavičkách, ale výsledek je stejný. A navíc, těšil se na Milouše.

Doprovázel ho Boromír, který byl z té vybrané společnosti celý nespív. Noc na měšťě ležela těžce a chladný stěží dýchatelný vzduch se jen neochotně poddával předjarnímu vánku z jihozápadu. Město bylo podivně ztichlé a radniční zvon odbíjející druhou hlídku zněl tlumeně.

K hospodě byli dojeli na koních, které nechali ve dvoře vedle žumpy, jejíž zápach nedokázal vánek rozptýlit, a vstoupili do sálu. Ten byl prázdný, jen Majzlík seděl ve vzdáleném rohu a před ním stála láhev kořalky. Zelené značně zplihlé péro měl zastrčené za levým uchem. Hlava mu spočívala na stole, ale když vešli, zvedl ji. „Hospodo, vzácní páni přišli. Přines jim pivo,“ zamumlal, ale nezdál se ještě zcela opilý. „Pokud jim teda bude dost dobrý.“

Milouš ležel natažen pod stolem a příchodu svého pána si zdánlivě nevšímal.

— *Trucuje. Ráno jsem ho opustil, ačkoliv mě vítal jako dlouho ztracenýho přítele.* „Nezůstanem tu dlouho. Vezmu si Mildu a odcházíme.“

„Jasně, proč by se takoví vznešení pánové zdržovali v nějakým zaplivaným pajzlu?“ konstatoval hořce Majzlík a napil se přímo z láhve.

„Jen se zdržte, pánové,“ zahlaholil hospodský nesoucí dva žejdlíky piva. „Všebor má dneska blbou náladu od samýho rána.“

„Neviděli sme se někde, pane hospodský?“ zeptal se Boromír, kterého silně kulhající muž zaujal.

Hospodský se na Boromíra podíval a zachmuřil se. „Pokud ste ten zasranej svobodník, co ze mě udělal mrzáka, pak jo.“

„A vy ste nejspíš ten zkurvenej desátník, co mi vrazil kopí do stehna a strh' s koně. Ležel sem celej boží den na holý zemi a pak přes rok v posteli. Ještě teď mě to každěj večer svinsky bolí.“

„Pak sme si kvit, svobodníku, a můžem na naše první dost nevydařený setkání zapomenout. Jak se menuješ? Tam nebyl čas se na to zeptat.“

„Já sem Boromír a sem už desátník. A ty?“

„Milovoj. A dneska to jde na mě, Boromíre. Ať nám to zapomínání de líp.“

„To není špatnej nápad, Milivoji.“

„Nepřidáme se k nim, Majzlíku?“ navrhl Vladislav. „Taky by sem rád na něco zapomněl. Zapomněl a znovu našel kamaráda. A platit budu samozřejmě já.“

„Když jinak nedáš, kamaráde.“

A pak až do rána vzpomínali i zapomínali. A Milouš byl šťastný, že znovu našel pána a má plno nových přátel – kamarádů, se kterými se dá konečně rozumně mluvit.

© 2024, Jiří Fišer

[Creative Commons:](#)

[Uvedte původ-Neužívejte komerčně-Nezpracovávejte 4.0 Mezinárodní License.](#)